

Základní škola a Mateřská škola
Ždírec nad Doubravou

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„Barevný svět kolem nás“

„Každé poznání vychází ze srdce, každé vzdělání ze života“

Christian Friedrich Hebbel

Obsah:

1. Identifikační údaje

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Typ a velikost školy

2.2 Informace o škole

2.3 Vize školy

3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.2 Životospráva

3.3 Psychosociální podmínky

3.4 Organizace předškolního vzdělávání

3.5 Provoz mateřské školy, režim dne

3.6 Přijímání dětí

3.7 Personální a organizační zajištění

3.8 Spoluúčast rodičů

4. Obsah vzdělávání

4.1 Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce

4.2 Hlavní pedagogický záměr

4.3 Hlavní pedagogické cíle

4.4 Vzdělávací oblasti

4.5 Klíčové kompetence

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

5.1 Hlavní cíle školního vzdělávacího programu

5.2 Vzdělávací cíle předškolního vzdělávání

6. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

6.1 Integrované bloky

6.2 Doplnující vzdělávací plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí do tří let věku

6.3 Povinné předškolní vzdělávání

6.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

7. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

8. Spolupráce s jinými partnery

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro mateřskou školu

Barevný svět kolem nás

**Základní škola a Mateřská škola Ždírec nad Doubravou
Chrudimská 77
582 63 Ždírec nad Doubravou**

IČO: 70909709

DIČ: CZ70909709

RED – IZO: 600086992

IZO: 102006598

Ředitel ZŠ a MŠ:

Mgr. Ota Benc – statutární zástupce

Zástupkyně ředitele pro MŠ:

Zuzana Bažoutová

Hlavní koordinátor ŠVP:

Zuzana Bažoutová, tel.: 605 812 662

Telefon:

561 111 444 ředitelna

561 111 422 mateřská škola

www.skola.zdirec.cz

Zřizovatel: Město Ždírec nad Doubravou, starosta Ing. Bohumír Nikl

Školní 500 582 63 Ždírec nad Doubravou

569 694 533

Telefon a fax: IČO:70909709

DIČ: CZ 70909709

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2020

Verze číslo 6

Podpis ředitele:

Mgr. Ota Benc

razítko

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Typ a velikost školy

Mateřská škola s členitou zahradou je součástí budovy základní školy. Její vnitřní prostory tvoří 7 tříd s hygienickým zázemím, 3 v přízemí budovy a 4 v I. patře. V přízemí byla též vybudována jídelna pro děti MŠ a výdejna jídla. Nachází se zde ještě kancelář a šatna učitelek.

Celková kapacita je 151 dětí.

2.2 Informace o škole

Škola provádí svou činnost v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, řídí se ve své činnosti předpisy MŠMT a obecně platnými předpisy.

Základním posláním mateřské školy je podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj, v návaznosti na jeho výchovu v rodině a v úzké součinnosti s rodinou.

2.3 Vize školy

Naše mateřská škola směřuje k tomu, aby byla otevřenou, bezpečnou, pohodovou a vstřícnou ke všemu novému.

Naší prioritou je:

- vytváření pohodového, zdravého, bezpečného a komunikativního prostředí
- usměvavá, kreativní a vstřícná učitelka naslouchající potřebám dětí
- individuální péče pro všechny děti podle jejich potřeb a zájmů
- podpora zdravého sebevědomí dětí
- začleňování dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, se zdravotním znevýhodněním
- využívání nových forem a metod práce
- využívání metod sebehodnocení dětí a kritického myšlení
- podpora rodiny a poradenství

Upřednostňujeme:

- dostatečný čas pro volné hry
- uplatňování rituálů třídy a společně vytvořených pravidel
- sdílení zážitků a společné oslavy
- možnost volby ze strany dětí, ale zároveň i odpovědnost za svá rozhodnutí
- prožitkové učení, pokusy a experimentování
- dostatek pohybu ve třídách i venku
- praktické činnosti v přírodě
- sledování reálných činností mimo školu - exkurze, výstavy, výlety s ohledem na věkové možnosti dětí

Vyžadujeme a podporujeme:

- osobnostní rozvoj, průběžné vzdělávání učitelů směrem k inkluzi a aktuálním tématům
- podpora praxe studentů

Vylepšujeme:

- doplnění a vybavení zahrady pro netradiční aktivity dětí
- zaměření na manipulační aktivity a praktické činnosti (práce se dřevem, vodou a pískem)
- větší zaměření na enviromentální výchovu (práce na zahradě, bylinková zahrádka, pěstitelské činnosti)

3. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Jednotlivé třídy jsou prostorné, světlé, okna jsou vybavena žaluziemi. Vybavení místností nábytkem je účelné. Židličky a dětské stolky jsou ve třech velikostech tak, aby odpovídaly velikosti dětí. Místnosti, které děti využívají, poskytují svojí velikostí i prostorem široké možnosti k všestranným hrám i činnostem dětí a rozvoji jejich osobnosti. Pro sportovní vyžití využíváme tělocvičnu ZŠ. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně, podle možností, doplňováno a obnovováno. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly i v jejich uložení. Estetická úroveň mateřské školy je velmi dobrá.

Zahrada při mateřské škole prošla renovací, která byla financována z projektu, vyhlášeného Ministerstvem životního prostředí. Cílem tohoto projektu bylo zvýšit celkový potenciál řešeného prostoru tak, aby byl kreativně využíván dětmi, a aby byl vytvořen prostor pro vzdělávání a enviromentální výchovu. Zahrada je rozdělena do několika tematických celků, plynule na sebe navazujícími. Je zde prostor pro volnou hru, rozvoj fantazie a motorických schopností a zároveň pro vzdělávání (vyvýšené záhony, stezka bosou nohou, stromový kalendář, zvonkohra, dřevěné počítadlo, místo pro setkávání s rodiči a přáteli...). Zahrada je využívána hlavně v dopoledních hodinách. Navštěvujeme též dětské hřiště a hřiště u základní školy. Využíváme také tělocvičnu ZŠ.

Stravování je zajišťováno kuchyní základní školy. Jídelna mateřské školy prošla renovací zaměřenou na odhlučnění prostor + nová výmalba. Cílem bylo zvýšit komfort stolování dětí.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti apod.

3.2 Živospráva

- poskytujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu
- nenutíme děti do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému způsobu stravování
- dodržujeme pitný režim v průběhu celého dne

Rizika a vize do dalšího období.

Oblast životosprávy je v plně v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání.

3.3 Psychosociální podmínky

Psychohygiena

- zajišťujeme dětem pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci a zájmu dětí, při vhodném počasí lze aktivity provádět na školní zahradě
- docházka dětí do MŠ je nejpozději do 8.00 hod., aby děti nepřicházely o nabízené aktivity
- umožňujeme dětem, při vhodných povětrnostních podmínkách, v dopoledních hodinách pobývat dostatečně dlouho venku, v letních měsících pobývat na zahradě v odpoledních hodinách
- nenutíme děti při odpoledním odpočinku spát, nabízíme jim zájmové aktivity a jiné činnosti ve třídě
- všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat
- na děti jsou kladeny nároky přiměřené jejich věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout
- nově přichozím dětem nabízíme individuální režim ve spolupráci s rodinou
- vytváříme dětem takové prostředí, aby se cítily spokojené, bezpečné, jisté
- každé dítě má stejná práva, možnosti, povinnosti, nikdo není zvyhodňován či znevýhodňován
- je respektována osobní svoboda a volnost dětí, i když je podřízena stanovenému řádu chování a norem
- při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je dětem příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce
- podporujeme důvěru dítěte v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení
- rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním

Rizika a vize do dalšího období.

Každá třída má jasně stanovená pravidla v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání, která jsou dodržována.

Rizikem bývají změny pedagogického sboru z důvodů absencí.

3.4 Organizace předškolního vzdělávání

Ve vzdělávání upřednostňujeme prožitkové učení – učit se děláním, experimentováním, vlastním prožitkem, umožnit dítěti rozvinout vlastní potenciál, věci zažít, vyzkoušet si v praxi. Dát dítěti dostatek času, aby si vytvořilo dovednost, učit dítě rozhodnout se a nést odpovědnost. Úzce spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou, se Základní školou místně příslušnou, s pediatrem, klinickým logopedem, školním psychologem, speciálním pedagogem a pedagogickými školami, jejichž studentky u nás praktikují.

Pracujeme podle nového Rámcového programu předškolního vzdělávání, nabízíme kvalifikované učitelky s praxí, které vedle standardní péče zajišťují i nadstandardní aktivity pro všechny děti z mateřské školy. Seznamování s cizím jazykem je součástí vzdělávacího programu MŠ.

Dítě tráví v mateřské škole většinu dne a je proto důležité, jak a kde tuto důležitou životní etapu prožije. Veškeré snažení všech zaměstnanců školy proto směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné, svobodné a spokojené.

Provoz mateřské školy je od 6.15 – 16.45 hodin.

Děti jsou rozděleny do jednotlivých tříd dle věku. Nejstarší děti jsou v samostatné skupině z důvodů přípravy na vstup do základní školy. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zařazeny v běžné třídě.

Ve všech třídách probíhá adaptační program (dle potřeby), rozvoj řeči, rozvoj v oblasti sociální a estetické, environmentální výchova, logopedická péče, seznamování s anglickým jazykem.

U mladších dětí je prioritou postupná a nenásilná adaptace, rozvoj a upevňování pracovních návyků a sebeobsluhy se zásadou „nedělat za dítě to, co je schopno si udělat samo“.

U předškolních dětí je hlavním cílem dosažení všestranné zralosti a usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ. Rozšířená příprava podle stimulačního programu MAXÍK.

Rizika a vize do dalšího období.

Učitelky respektují potřeby dětí, vývojové a individuální. Reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Jednají nenásilně přirozeně a citlivě, navozují situace pohody a klidu, relaxace apod.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem.

3.5 Provoz mateřské školy, režim dne

Provoz Mateřské školy ve Ždírci nad Doubravou je od 6.15 do 16.45 hod.

Rodiče mají povinnost přivést dítě nejpozději do 8.00 hodin nebo jej omluvit prostřednictvím IS Edookit.

Režim dne je společný pro všechny oddělení, stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost učitelkám pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých dětí a věkové zvláštnosti jednotlivých tříd.

6.15 - 8.00 Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity

8.00 - 12.00 Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, řízené aktivity (pohybové, hudební, jazykové, poznávací). Dopolední svačina. Příprava na pobyt venku. Pobyt venku. Začátek povinného předškolního vzdělávání. V tuto dobu je vhodné zařazení souběžně dvou učitelek na třídu.

11.00 – 12.15 Oběd

11.30 – 14.15 Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku

14.00 – 14.45 Odpolední svačina

14.30 – 16.45 Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě příznivého počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

3.6 Přijímání dětí

Do naší MŠ jsou zpravidla přijímány děti od 2 do 6 let. Může být dohodnuta zkušební doba tři měsíce.

Zápis do naší mateřské školy je rozdělen do tří setkání, na kterých si rodiče se svými dětmi i učitelkami v průběhu dne mohou pohrát. Pro tato setkání využíváme třídy nejmladších dětí. První setkání se uskutečňuje před zápisem, druhé a třetí v průběhu dalších dvou měsíců. Cílem těchto setkání je poznání prostředí, do kterého děti půjdou, hraček, se kterými si budou hrát i učitelé, které je budou v září přijímat. Naši snahou je posílení pocitu jistoty a bezpečí a bezproblémového nástupu do mateřské školy na začátku školního roku.

Při nástupu do mateřské školy klademe velký důraz na adaptaci dětí. Rodičům doporučujeme využít adaptační dobu, kdy mohou se svými dětmi pobývat ve třídách. Po překlenutí počátečních problémů, mají děti možnost přinést si hračku z domova. Mohou si ji kdykoliv vzít a hrát si s ní, berou si ji na lehátko při odpočinku. Adaptační doba a způsob adaptace je u každého dítěte zcela individuální podle potřeb dítěte a vždy po dohodě rodičů s učitelkami.

Všichni pracovníci školy neustále usilují o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodinou. Chovají se a jednají profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Naším cílem je vytvářet dětem sociální klima, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě. Úzce spolupracujeme s rodinou, rodinnou výchovu podporujeme a pomáháme rodičům v péči o dítě. Máme na zřeteli, že předškolní věk je z hlediska socializace dítěte a jeho společenské adaptace klíčovým obdobím.

3.7 Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou způsobilost. Jejich pracovní doba a služby u dětí jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče.

Pedagogičtí pracovníci mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Ředitel i zástupkyně ředitele pro MŠ podporují profesionalizaci pracovníků a vytváří podmínky pro jejich systematické vzdělávání.

Zástupkyně ředitele pro MŠ vymezuje úkoly a pravomoci zaměstnanců tak, aby byly smysluplné, funkční a užitečné. Z výsledků kontrol a evaluační činnosti vyvozuje závěry pro další práci.

Řídící a kontrolní činnost je zaměřena na sjednocení požadavků nutných pro klidný a bezproblémový chod školy, k jednotnému přístupu při výchovném působení na děti a k dobré spolupráci všech zaměstnanců školy v součinnosti se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou i jinými organizacemi.

S pedagogy a rodiči dětí vytváří tým, který vede k rozvoji dítěte.

Rizika a vize do dalšího období.

Je třeba důsledně zdůrazňovat všem zaměstnancům dodržování ochrany osobních údajů a soukromí rodiny, v neposlední řadě i dodržování profesního tajemství a cti.

3.8 Spoluúčast rodičů

Naší snahou je, aby vztah s rodiči byl založen na partnerských vztazích, kde mezi rodiči, učitelkami i správními zaměstnanci panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve Školním řádu školy. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů, jejich ovlivňování a vzájemné poznávání jsou důležitým předpokladem vzájemné komunikace a spolupráce a že vztahy mateřské školy s rodiči dětí ovlivňují výsledek pedagogické práce.

Ve spolupráci s rodiči uskutečňujeme různé aktivity, které napomáhají k dobrému chodu školy: neformální rozhovory při denních, příležitostných setkáních. Učitelka/učitel si může s rodiči sdělovat informace o dětech (doporučení k logopedovi, do poradny...).

V září schůzka pro rodiče: seznámení s Školním řádem, Provozními řády, plánovanými akcemi a kurzy, informačním systémem Edookit. Rodiče se mohou spolupodílet na plánování různých programů – slavnosti, trhy, tvořivá odpoledne, mikulášská nadílka, masopust – společná oslava se spoustou soutěží pro děti - spolupráce s rodiči při přípravách, besídky pro rodiče – vánoční a ke Dni matek, koncerty – vánoční koncert v místním kině, ukázka z kroužku flétny, ukázka z kroužku angličtiny pro předškoláky, závěrečné rozloučení s předškoláky.

Den otevřených dveří (ukázka činností v jednotlivých třídách), výstavky výtvarných prací v MŠ, na MÚ, v knihovně a informačním centru a výlety.

Informativní schůzka pro rodiče budoucích prvňáčků se koná na závěr školního roku s budoucími učitelkami ZŠ. Ty rodiče seznámí s metodami výuky, s požadavky pro vstup dítěte do 1. třídy, požadavky na pomůcky, požadavky na rodiče.

Konzultace se zástupkyní ředitele pro MŠ a pedagogy kdykoliv dle potřeby rodičů. O všech aktivitách i dění v naší mateřské škole informujeme rodiče prostřednictvím informačního systému Edookit, nástěnek v šatnách, na webových stránkách školy a ostatní veřejnost články v Našich novinách.

Rizika a vize do dalšího období.

Oblast spolupráce s rodiči má zlepšující se tendenci, nemalou měrou se ale negativně projevuje vysoké pracovní nasazení rodičů a v důsledku toho nedostatek času.

Zaměřit se na poradenský servis pro rodiče, podle potřeb dětí.

Důsledně ochraňovat soukromí.

4. Obsah vzdělávání

4.1 Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce

- v dostatečné míře využíváme a uplatňujeme prožitkové a kooperační, situační a didakticky cílené vzdělávání formou her a činností, které jsou spontánní i záměrné, individuální, skupinové i frontální
- propojujeme již získané zkušenosti s novým poznáním
- využíváme informace, realitu, fantazii, prožitky, myšlení, citové projevy dětí a to metodami založenými na prožitku, vzoru, na hře, pohybu, manipulaci, experimentu, komunikaci, tvoření, fantazii, myšlenkových operacích, poznávání

4.2 Hlavní pedagogický záměr

Hlavní pedagogický záměr je orientován směrem k dítěti a směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a pro další vzdělávání a aby byly schopny s uspokojením zvládat životní a vzdělávací etapy. Vychází z osobnostně orientované výchovy.

- Usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti v úzké součinnosti s rodinou
- Každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální specifické potřeby a možnosti a jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby
- Vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace – každé dítě má právo být jiné, má jiné potřeby
- Dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem
- Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii
- Posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti, vytváříme návyk správného držení těla v průběhu celého dne
- Připravujeme děti na budoucí roli školáka, získávání pocitu jistoty a sebedůvěry v spolupráci s rodinou
- Intenzivní péči věnujeme dětem s odkladem školní docházky v návaznosti na vstup do základní školy – v úzké spolupráci s rodinou, se základní školou a pedagogicko-psychologickou poradnou
- Věnujeme zvýšenou pozornost a péči zdravotně znevýhodněným dětem, problémovým dětem ve spolupráci s rodinou, pediatrem a pedagogicko-psychologickou poradnou

Rizika a vize do dalšího období

Překrývání učitelek ve třídách předškolních dětí

4.3 Hlavní pedagogické cíle

1. Rozvoj tělesné a pohybové zdatnosti, vedení dětí ke zdravým návykům a postojům.
2. Rozvoj psychické zdatnosti, sociální samostatnosti, osobní spokojenosti, intelektu.
3. Rozvoj prožitkového učení a komunikace.
4. Vedení dětí k soudržnosti, přátelství, toleranci.
5. Vytvářet u dětí základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí (spolupráce s rodiči).

4. 4 Vzdělávací oblasti

1. Dítě a jeho tělo

2. Dítě a jeho psychika

3. Dítě a ten druhý

4. Dítě a společnost

5. Dítě a svět

Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

- smyslové a psychomotorické hry
 - konstruktivní a grafické činnosti
 - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
 - jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
 - činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
 - příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
 - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
-
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“: 1. Jazyk a řeč; 2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace; 3. Sebepojetí, city a vůle.

1. Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga)

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení – osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

- smyslové hry, nejrozumnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozumnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

3. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolu a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte

- jednání, které dítě pocítuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování

Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují

- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společnosti ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat

společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům – ironizování a znevažování úsilí dítěte
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Rizika (co ohrožuje úspěch vzdělávacích záměrů učitele)

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí

- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdavé a nebezpečné
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

4.5 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředí se při pozorování, zkoumání a objevování, zkouší nové věci, přičemž užívá jednoduché pojmy, znaky a symboly
- uplatňuje zkušenosti, které získá v reálném životě
- má základní poznatky o světě, lidech, přírodě, kultuře, technice a jejich proměnách, orientuje se v prostředí, ve kterém žije a které ho obklopuje
- všímá si všeho, co se kolem něj děje, hledá odpovědi na otázky, má radost z úspěchů
- soustředí se na činnost, zapamatuje si ji a práci dle pokynů dokončí
- odhadne svoje síly, hodnotí sebe i ostatní
- s chutí se učí, pokud je chváleno a uznáváno
- nácvik slovní zásoby v přirozeném prostředí
- dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky
- využívání vizuálních či přirozených pomůcek k nácviku jazyka

Kompetence k řešení problému

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si problémů kolem sebe, nechá se motivovat k jejich řešení, je pro něj důležitá pozitivní odezva a aktivní zájem
- řeší samostatně jednoduché problémy, náročnější s pomocí dospělého
- při řešení problému postupuje cestou pokusu a omylu, snaží se o nová řešení a originální nápady
- využívá jednoduchých postupů, prohlubuje si zkušenosti
- užívá základních číselných pojmů, početních znalostí
- zvolí vhodný postup
- chápe důležitost řešení problému a uvědomuje si, že svojí aktivitou se na řešení podílí
- nebojí se chybovat
- činnosti s pracovními listy
- vyjádření smyslu slov pohybem

Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- mluví ve větách, tvoří otázky a odpovědi, dokáže vést rozhovor
- zapamatuje si, co prožilo, vidělo, slyšelo a je schopno vyjádřit se různými prostředky (výtvarné, hudební)
- dává přednost slovnímu projevu před posunky, rozumí znakům a symbolům které mají reálnou podobu
- s dětmi i dospělými komunikuje přirozeně, nestydí se
- zná některá písmena a číslice, chápe základní matematické a prostorové pojmy, správně drží tužku
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno, a dokáže o tom hovořit
- využívá informace získané z různých zdrojů (knížky, počítač)
- má základní poznatky o světě a životě jiných lidí a jejich dorozumívání a uvědomuje si, že naučit se cizímu jazyku je výhodou
- rozvoj výslovnosti a intonace pomocí písniček, básniček, dramatizace

Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- má svůj názor a umí vyjádřit souhlas i nesouhlas
- chápe, že za nevhodné chování a činy ponese přiměřený trest
- je citlivé k živým bytostem, k přírodě i věcem, projevuje radost i soucit, náklonnost, ohleduplnost, upozorní na nevhodné chování a ubližování
- respektuje předem domluvená pravidla, přijímá zdůvodněné povinnosti, spolupracuje ve dvojicích i ve skupině
- napodobuje správné chování a mezilidské vztahy
- při společných rozhodnutích ovládá svoje city a přizpůsobí jim své chování
- uvědomuje si nejruznější možná nebezpečí a ví, jak se před nimi chránit
- pochopí, že každý jsme jiný
- brání se projevům násilí a konflikty řeší dohodou

Činnostní a občanské kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svou hru a činnost si naplánuje, dokončí a při hodnocení si umí vzít ponaučení - důvěřuje si a případný neúspěch nemá vliv na jeho příští činnosti
- vypořádá se s případným neúspěchem svého nápadu a přizpůsobí se jinému řešení - svobodně se rozhoduje, ví co je správné
- spolupracuje s ostatními ve hře, při práci i učení a umí ocenit jejich snahu a úsilí
- zajímá se o vše, co se kolem něho děje
- aktivně poznává okolí, nemá problémy se změnami
- chová se podle základních lidských hodnot a norem a přizpůsobí se jim
- podílí se na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit
- chápe, že všichni lidé jsou si rovni a že každý má nějaká práva a povinnosti
- cítí odpovědnost za své okolí, svým chováním ho spoluvytváří a ovlivňuje
- má představu o zdravých životních návycích, váží si svého zdraví i zdraví jiných a dbá o něj

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Osobnostně orientovaný program přístupu k dítěti a jeho vzdělávání založený na vzdělávání hrou, činnostmi a prožitky dětí a umožňuje pracovat s tematickými celky srozumitelným dětem, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech dětí. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Nabídka tematických bloků je široká a učitelky si mohou vybrat podle svých konkrétních potřeb.

Při přípravě vzdělávacího programu bereme v úvahu všechny souvislosti, vzájemné vztahy, ustavičnou proměnlivost a vývoj i tu skutečnost, že každému dítěti vytváříme takové podmínky, aby si v průběhu předškolního vzdělávání rozvíjelo svůj všestranný potenciál. Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Částmi ŠVP 4.4. „Vzdělávací oblasti“ a 6.1. „Integrované bloky“ se pedagogičtí pracovníci řídí při přípravách každodenních řízených i neřízených činností, zároveň se inspiroují nabídkou jednotlivých názvů týdenních témat Integrovaných bloků, kterou mohou využít, nebo se jimi nechat inspirovat k tvorbě vlastních názvů.

V ŠVP PV není cílem uvádět ke každému integrovanému bloku všechny potenciálně možné očekávané výstupy a klíčové kompetence, ke kterým by realizace mohla směřovat, ale jen ty, které mají k tématu a obsahu integrovaného bloku největší vazbu. Vzdělávací oblasti jsou v souladu s RVP PV a slouží jako třídní plány. Učitelům dávají dostatečný prostor při práci a nesvazují je v tom, jaké konkrétní činnosti ve své třídě v rámci bloku nabídnou.

Naše práce je cílevědomá, respektujeme cíle a záměry vzdělávání a vycházíme z RVP PV. Cílem ŠVP PV je umožnit dětem uspokojovat jejich potřeby, rozvíjet jejich dovednosti a orientovat se v okolním světě.

Program zahrnuje všechny oblasti vzdělávání, je zaměřen na rozvoj celé osobnosti dítěte. Jedná se o oblast fyzickou, psychickou, morální, sociální, estetickou, poznávací a experimentální, jazykově literární, pracovně dovednostní.

Specifickou pozornost věnujeme získávání klíčových kompetencí potřebných nejen na přípravu dítěte do základní školy, ale především na přípravu pro život. Dítě se učí poslouchat pokyny, komunikovat a domluvit se v kolektivu, být samostatné při sebeobsluze. Učí se respektovat dospělé, pozdravit, poděkovat, učí se bránit, pokud mu někdo fyzicky či jinak ubližuje.

Dětem je umožněn přirozený volný pohyb, přizpůsobujeme se individuálnímu tempu dítěte, učíme je samostatnému rozhodování. Dětem se specifickými potřebami věnujeme individuální pozornost. Usilujeme o vytvoření kvalitních podmínek pro šťastné a spokojené děti v prostředí školy. Chceme vytvořit podnětné, příjemné a zároveň bezpečné klima, které je založené na důvěře, úctě, respektu a spolupráci, aby dítě prožilo šťastné dětství.

Tematické celky se vzájemně propojují a promítají se v pěti vzdělávacích oblastech:

1. Dítě a jeho tělo – biologická oblast
2. Dítě a jeho psychika – psychologická oblast
3. Dítě a ten druhý – interpersonální oblast
4. Dítě a společnost – sociálně – kulturní oblast
5. Dítě a svět – environmentální oblast

Vzdělávání dětí probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí vzdělávací obsah v přirozených souvislostech. Program se mění s probíhajícími změnami v běžném životě, v přírodě a v okolním světě. Vychází tedy z ročních období, svátků, lidových tradic a zvyků. Plánování probíhá tak, aby bylo dětem blízké a srozumitelné a vázalo se k určitému tématu. Smysl vidíme v tom, že jsou děti vedeny k vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech a k řešení problémů tak, jak se s nimi v běžném životě setkávají. Mají možnost vytvářet si reálný pohled na svět.

Průběžné naplňování dílčích cílů směřujeme k dosažení dílčích kompetencí. Ty jsou základem pro budování kompetencí klíčových.

5.1 Cíle školního vzdělávacího programu

1. Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli, kamarádké vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, se zaměřením na rozvoj smyslů
2. Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí (EVVO)
3. Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu
4. Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty
5. Rozvíjet a prohlubovat spoluúčast s rodiči v individuální spolupráci, nabídkou společných akcí, poradenským servisem, vzájemnou komunikací
6. Efektivně řídit organizaci.
7. Podporovat sebereflexi všech, kteří ovlivňují práci s dětmi.

5.2 Vzdělávací cíle předškolního vzdělávání

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je doplnit rodinnou výchovu. V úzké vazbě na ni, vhodnou motivací, vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k uplatnění vlastních zkušeností. Dále k prožitkům, hledání, experimentování a citlivému utváření individuální, zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti po stránce citové, adaptační i rozumové.

Mateřská škola musí smysluplně obohacovat denní program předškolního věku a zajistit, aby tento čas byl radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života v první etapě vstupu dětského jedince do celoživotního procesu vzdělávání.

Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno, či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno.

Děti jsou vedeny k samostatnému rozhodování, je vyloučena jakákoli manipulace s nimi, zbytečné organizování a nezdravé soutěžení. Mateřská škola musí být pro dítě kamarádkým společenstvím.

Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další, pokud možno aktivní vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Obsah předškolního vzdělávání je koncipován tak, aby děti, které mateřskou školu opouštějí, byly osobnosti, pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat. Jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

6. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

Téma ŠVP PV: „***Barevný svět kolem nás***“

Citát: „**Každé poznání vychází ze srdce, každé vzdělání ze života**“

Christian Friedrich Hebbel

6.1 Integrované bloky

Podzim

Charakteristika integrovaného bloku

Tématem tohoto bloku je adaptace dětí na prostředí mateřské školy. Děti se budou postupně seznamovat se vším, co je obklopuje při vstupu do nového, pro ně neznámého, prostředí. V tomto období se snažíme navodit radostnou atmosféru ve třídě, pomáháme dětem utvářet pěkné vzájemné vztahy, posilujeme prosociální chování ve skupině. Společně podnikáme výlety do přírody za účelem pozorování všech znaků podzimu – opadávání listnatých stromů, různorodé barvy v přírodě, tvary listů, sklizeň všeho, co příroda přinesla. Budeme objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, rozvíjet pracovní zručnost různým přírodním materiálem. Rozvíjet schopnosti a dovednosti důležité pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem, posilovat prosociální chování v herní dětské skupině. Kultivovat mravní a estetické vnímání, citění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími barvami a plody.

Září: Víťame tě ve školce

- Od maminky do světa
- Školka plná překvapení
- Všichni jsme kamarádi
- Ahoj léto!
- Poznáváme nový svět

Cíle

- rozvíjet pozitivní city dítěte k sobě i k okolí
- uvědomovat si vlastní identitu
- získat sebevědomí, sebedůvěru a relativní citovou samostatnost
- laskavým přijetím usnadnit dětem vstup do mateřské školy
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních, přizpůsobit se, spolupracovat

Specifické vzdělávací cíle

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj komunikativních dovedností
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v MŠ
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí

- seznamovat se s prostředím, ve kterém dítě žije
- osvojovat si postupně elementární poznatky o životě

Očekávané kompetence

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- navazovat kontakty s dospělým, překonat stud
- odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
- znát své jméno i jména svých kamarádů
- adaptovat se na nové prostředí a umět se v něm orientovat

Prevence sociálně patologických jevů

- navazování a rozvoj vztahů k druhému
- uvědomění si práv svých i druhých
- respektování odlišnosti druhých
- dodržování domluvených pravidel
- dodržování hygienických návyků
- navazování přátelství
- vytváření prosociálních postojů k druhému – sociální citlivost, tolerance, respekt, pomoc, zdvořilost, ochrana, přizpůsobivost, společné řešení problémů

Říjen: Pan Podzimníček

- Podzim v zahradě
- Malíř Příroda
- Veverka Čiperka
- Co vidí drak z výšky
- Foukej, foukej větříčku

Specifické vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj pohybových dovedností
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- posilování radosti z objevování
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, přizpůsobivosti
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se se světem lidí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou

Očekávané kompetence

- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví
- vnímat a rozlišovat pomoci všech smyslů

- objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, vyjednávat s dětmi, dospělými
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě, stejně tak jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují

Prevence sociálně patologických jevů

- zapojení se do rozhovoru a setrvat v něm
- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů a úsudků
- uplatňování individuálních potřeb s ohledem na druhého
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolí
- vytváření vztahu k prostředí, ve kterém žijí (změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit)
- uvědomovat si „co je dobře a co špatně“, odmítat společensky nežádoucí chování
- rozvoj smyslového vnímání, od konkrétního k myšlení abstraktnímu
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému – v dětské herní skupině
- získávat schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

Listopad: Změny a příčiny v přírodě

- Kdo to dupe za vraty
- Na svatého Martina
- Zvířátka se připravují na zimu
- Bude zima, bude mráz
- Oblečeme kožíšky

Specifické vzdělávací cíle

- osvojení poznatků o pohybových činnostech
- zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj řečových schopností
- rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základních aktivních postojů ke světu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije

Očekávané kompetence

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ovládat koordinaci ruky a oka, rozvíjet pracovní zručnost s přírodními materiály

- záměrně se soustředit na činnost, vyvinout volní úsilí
- spolupracovat s ostatními, chovat se s ohledem na druhé
- vnímat rozmanitost světa přírody

Prevence sociálně patologických jevů

- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj paměti, pozornosti, představitivosti
- osvojování poznatků o přírodě
- vliv lidské činnosti na prostředí
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost
- zájem, radost z objevování
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k okolí, povědomí o významu životního prostředí

Zima

Charakteristika integrovaného bloku

Příroda vyměnila pestrobarevný kabát za bílou pokrývku, nastává adventní čas a dětmi tolik očekávané vánoční svátky spojené s rozsvíceným stroměčkem, spoustou dárků a rodinné pohody. V tomto období se snažíme děti zapojit do společných slavností, probouzet jejich zájem o základní kulturně společenské postoje. Poznáváme kouzlo pohádek, seznamujeme děti s tradicemi vánočních svátků. Pomáháme jim uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je. Rozvíjíme kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební, dramatické, slovesné a literární. Učíme děti vnímat krásu přírody v zimě – stavíme sněhuláky, bobujeme, hledáme lesní zvířátka podle stop, krmíme ptáky, seznamujeme se s různými zimními sporty – to vše nám nabízí zimní příroda. Vytváříme zdravé životní návyky a postoje, ověřujeme si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech, přispíváme k vytváření návyků zdravého životního stylu. Vytvářet s dětmi příjemnou vánoční atmosféru, rozvíjet schopnost a dovednost vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky. Seznamovat se se starými lidovými zvyky a tradicemi. Upevňovat citové vztahy k rodině a k ostatním dětem.

Prosinec: Pohádkové Vánoce

- Čertoviny
- Čas kouzelných přání
- Zima tu je
- Tradice a slavnosti
- Vánoční cinkání

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj výtvarných, hudebních a dramatických dovedností
- osvojení si věku přiměřených praktických činností

- zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamování se světem kultury a umění
- vytváření povědomí o širším kulturním prostředí

Očekávané kompetence

- seznámit se s tradicemi tohoto období
- prožívat radost z možnosti někoho obdarovat, splnit přání druhých
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- předvést naučené básně a písně, umět veřejně vystupovat beze studu
- uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás

Prevence sociálně patologických jevů

- rozvoj schopnosti a dovednosti vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky
- vyjadřovat představivost v tvořivých činnostech
- zaujímat vlastní názory a postoje
- naslouchání a porozumění
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolí
- těšit se z příjemných zážitků
- odmítání společensky nežádoucího chování
- rozvoj estetického vnímání

Leden: Co nám zima nadělí

- Čas bílých vloček
- Kdo to ťuká na okénko
- Zimní pohádka
- Tajemství zamrzlého rybníku
- Čaroděj mráz

Únor: To jsem celý já

- Tady bydlím já
- Naše smysly
- Knížka pro nemocnou Alenku
- S bacily zatočíme
- Masopust držíme

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj základních kulturních společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí

Očekávané kompetence

- zvládat se pohybovat ve skupině dětí, na sněhu, na ledu, zvládat překážky
- ovládat dechové svalstvo
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- poznat některá písmena a číslice, napsané své jméno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- uvědomovat si své limity, přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch

Prevence sociálně patologických jevů

- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- vnímání rozmanitosti a řádu světa
- uplatňování individuálních potřeb s ohledem na druhého
- bránit se projevům násilí ostatních

Jaro

Charakteristika integrovaného bloku

Jarní slunce budí přírodu ze zimního spánku, začínají se zelenat pole i louky. Do přírody se vracejí barvy a zvuky, vše se probouzí k novému životu. V tomto období se snažíme v dětech upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se světem rostlin a zvířat. Pomáháme dětem objevovat rozmanitost světa přírody a znaky probouzející se přírody. Cílem daného bloku je rozvíjet všechny smysly, posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte, rozvíjet jeho mluvený projev. Seznamujeme děti s nebezpečím při setkání s cizími zvířaty. Poznáváme zvyky a tradice, strukturu rodiny, vztahy v rodině. Řada činností může probíhat venku, zahrada nabízí činnosti spojené s pohybem a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochranáře, vnímání změn počasí přinese celkový environmentální rozvoj dítěte. V dětech podporujeme pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy základní školy a zájem o učení.

Březen: Jaro ťuká na vrátka

- Kouzelné paprsky sluníčka
- Přírodo, vstávej!
- Přiletěly vlaštovičky

- Svět okolo nás se probouzí
- Jak se budí jaro

Specifické vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- posilování zvědavosti, zájmu a radosti z objevování
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- vytváření prosociálních vztahů, rozvoj tolerance, respektu a přizpůsobivosti
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách – výchova kladného vztahu k přírodě, ekologické citění
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- příprava na zápis do základní školy

Očekávané kompetence

- zvládat jednoduché pracovní úkony
- formulovat otázky, odpovídat
- poznávat shodu, podobu, rozdíl
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- porozumět běžným projevům emocí a nálad
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby umět požádat o pomoc, umět říci „ne“

Prevence sociálně patologických jevů

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty uznávané v tomto společenství
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj respektu a přizpůsobivosti ve vztahu k druhému
- rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky, posilování vztahu mezi dětmi

Duben: Naše planeta, můj domov

- Pomlázka se čepejří
- Těšíme se k zápisu
- Cestujeme světem
- Den Země
- Čarodějnice

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzických, lokomočních a manipulačních schopností
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a cit plně prožívat
- vytvářet povědomí o mezilidských vztazích
- rozvoj schopnosti empatie
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností, s planetou Zemí
- seznamovat se s lidovými tradicemi a starými zvyky

Očekávané kompetence

- umět se orientovat v jarních zvycích a tradicích
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- schopnost popsat situaci
- nalézat nová řešení či řešení alternativní
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, pochopit, že každý má svou roli, podle které je třeba se chovat
- respektovat různé formy života

Prevence sociálně patologických jevů

- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým tvorům
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- uvědomovat si „co je dobře a co špatně“, odmítání nežádoucího chování
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách

Květen: Je nám dobře na světě

- Dětské radování
- Maminka má svátek
- Motýlí křídla
- Co se děje v trávě
- Objevujeme svět

Specifické vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- seznamování se světem kultury a umění
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané kompetence

- zachovávat správné držení těla
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- uvědomovat si svou samostatnost, umět rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících situacích ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Prevence sociálně patologických jevů

- přemýšlet a vyjádřit se
- zaujímat vlastní postoje a názory
- vytvářet citové vztahy v rodině
- rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností
- rozvoj vyjádření pocitů a dojmů
- osvojování praktických dovedností
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- osvojovat si povědomí o sounáležitosti se světem
- pochopení vlivu lidské činnosti na prostředí

Léto

Charakteristika integrovaného bloku

V tomto období pomáháme dětem vytvářet si základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu. Seznamujeme děti s technickým pokrokem, rozvíjíme pocit sounáležitosti s přírodou. Pomáháme dětem vytvářet základní kulturní a společenské návyky, rozvíjet všechny smysly, samostatně se výtvarně vyjadřovat.

Červen: **Rok uteče jako voda**

- Svátek dětí
- Co už umím
- Jedeme na výlet
- Letní čarování
- Hurá prázdniny

Specifické vzdělávací cíle

- prohlubování si věku přiměřených praktických dovedností
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- vytvářet kladný vztah k místu, kde žije, ke krajině, která nás obklopuje
- prohlubování komunikativních dovedností, zdokonalování mluveného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- prohlubování prosociálních postojů
- vytvoření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané kompetence

- zvládnout základní pohybové dovednosti, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- zvládat jemnou motoriku
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky
- chápat prostorové pojmy, základní časové pojmy, orientovat se v prostoru i rovině
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás, setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Prevence sociálně patologických jevů

- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů a úsudků zaujímat vlastní názory a postoje
- osvojování poznatků o světě a životě
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- získávat schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů a úsudků, odpovídat za své jednání, umět vyjádřit souhlas a nesouhlas
- dodržování pravidel
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- význam životního prostředí
- pochopení vlivu lidské činnosti na prostředí
- uvědomovat si svou samostatnost
- získávání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě – sebevědomí, sebedůvěra
- rozvoj vztahu k druhému, vytváření postojů – přizpůsobivost, tolerance

6.2 Doplnující vzdělávací plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí do tří let věku

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí).

Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme přirozené dětské zvědavosti k získávání nových poznatků prostřednictvím her, písniček, knížek...

Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost.

Důraz je kladen i na dostatek pohybu.

Navržené dílčí cíle pedagogem

Dítě a jeho tělo

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční (chůze, běh, skok, lezení).

Pro děti do tří let jsou nepřipustné tyto cviky:

- kotoul vzad
- skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi
- delší výdrže ve stojích a výdrže paží
- přetahy a přetlaky
- vzpory a visy za ruce
- chůze po rukou
- široké stoje rozkročné
- doskoky na tvrdou podložku

Utvoření základního návyku pro správné držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží a nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků, procvičování lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvahu.

Využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.

Chůze

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- rozvoj optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty
- rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana
- podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše
- do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení
- zvládá chůzi v různém tempu
- reaguje na zvukové a zrakové podněty
- přenáší předměty
- zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty

Běh

- zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla
- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10–15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed, leh

Skok

- seskočí z výšky 20-30 cm
- přeskakuje z nohy na nohu
- vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácviku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení

- zdokonalení dovedností lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalení dovedností bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovedností plížení po břiše, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezký samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem

Házení

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti
- zvládnutí předávání míčku z ruky do ruky, hází míčem o zem
- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano, dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky akrobatických cvičení

- vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení
- rozvoj schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj schopnosti stoji na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování)
- rozvoj dovednosti plynulých převalů z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí

Hudebně pohybové chvílky

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písních, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)
- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- znát a jednoduše označit dění v různých prostředích (přírodní, kulturní, demografické)
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikosti i barev (žlutá, modrá, červená, zelená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený)
- reagování na jednoduché výzvy

- chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom...)
- rozlišování různých zvuků
- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti
- rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ,...
- rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí
- respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i spoluvrstevníků, rozvoj pocitu zodpovědnosti

Dítě a ten druhý

- rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích

Seznamování s vodou

- nebát se vody, namočit si ruce i obličej
- posilování radosti s chůze či běhu v brouzdališti (voda do výše kolen)

Sáňkování, lyžování

- rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí
- umět zacházet se saněmi, kluzáky
- podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu

Otužování

- rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Dítě a jeho psychika

- pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla
- zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ
- zná běžné dopravní prostředky
- pozná běžné druhy ovoce a zeleniny
- umí s pomocí uklízet hračky
- třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená)
- třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec)
- rozlišuje vlastnosti předmětů (krátké x dlouhé, teplé x studené, mokré x suché, čisté x špinavé)
- reaguje na změnu místa (sem, tam)
- reaguje na změnu polohy věcí, osob (polož, pověš, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd.)
- chápe jednoduchá označení času (ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd.)
- rozlišuje zvuky

- pozná známé předměty a činnosti na obrázku
- napodobuje hru
- rozumí jednoduché hovorové řeči
- klade jednoduché otázky
- umí odpovídat na otázky
- rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutkové)
- vyjadřuje se jednoduchými větami
- sleduje srozumitelné verše a říkadla
- zapamatuje si výrazné verše a říkadla
- dokáže slovně vyjádřit své city
- dokáže se krátkodobě soustředit na hru
- dokončí započatou činnost
- umí požádat o hračku
- dělí se o hračku s kamarádem
- umí poprosit, poděkovat, pozdravit

Poskytování jednoduchých, citově přitažlivých a názorných poučení

- zapojení se do společenských her, zapojování se důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky...)
- vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí v němž žijí, pozorování starších dětí
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi

Dítě a společnost

- využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Dítě a svět

- vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- podporování raného dětského pozorování
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou
- rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

Dodržujeme přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu (umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje), umí si umýt a utřít ruce, obličej, vyčistit zuby, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlouká hřebíky do korkové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

Rozvoj hudebních schopností

Zpívá krátké melodické písničky, rytmizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy, nakreslí sluníčko, domeček, postavu (hlavonožec), správně drží tužku, štětec, má vyhraněnou laterální.

6.3 Povinné předškolní vzdělávání

Pokyny k povinnému předškolnímu vzdělávání

Novelizace školského zákona

Novelizace školského zákona je povinné předškolní vzdělávání dětí, které dovrší 5 let věku k 31. 8. v každém roce.

Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

1) Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na:

- státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů
- občany jiného členského státu EU, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů
- jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší 90 dnů
- účastníky řízení o přidělení mezinárodní ochrany viz zákon č. 323/1999 Sb, o azylu, ve znění pozdějších předpisů

Zákonný zástupce je povinen vždy v den zápisu přihlásit své dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání.

Zákonný zástupce může dítě přihlásit k předškolnímu vzdělávání

- v přípravné třídě základní školy
- ve třídě přípravného stupně základní školy speciální
- v zahraniční škole na území České republiky, ve které také dítě může plnit povinnost předškolního vzdělávání
- k individuálnímu vzdělávání

- do státní, soukromé, církevní nebo lesní mateřské školy zapsané v rejstříku škol

Individuální vzdělávání dítěte:

- pravidla individuálního vzdělávání jsou upravena v § 34b školského zákona, který je v platnosti od 1. 1. 2017
- individuální předškolní vzdělávání se vztahuje pouze na předškolní vzdělávání dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné
- i dítě, které se bude vzdělávat individuálně, musí být přijato k předškolnímu vzdělávání a musí se stát dítětem mateřské školy
- skutečnost, že se dítě bude individuálně vzdělávat, zákonný zástupce dítěte, dle § 34b, ods. 1 školského zákona, oznámí nejpozději 3 měsíce (konec května) před novým školním rokem vedoucí školy
- jestliže zákonný zástupce zvolí individuální vzdělávání dítěte v průběhu školního roku, pak dítě bude plnit povinnost předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli školy, kam bylo dítě k předškolnímu vzdělávání přijato
- oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání musí obsahovat: jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Povinnost ředitele mateřské školy stanoví § 34b odst. 3 školského zákona:

- ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno, které vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání
- mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup pro vzdělávání, způsob a termíny ověření, včetně termínů náhradních, které stanovuje Školní řád na konec měsíce listopadu

Povinnosti zákonného zástupce:

- zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte k ověření § 34b ods. 3 školského zákona
- zákonný zástupce hradí výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte k předškolnímu vzdělávání dítěte, kromě kompenzačních pomůcek podle § 16 ods 2, písm. D a výdajů mateřské školy, do které bylo dítě přijato
- pokud individuální vzdělávání nesplní svůj účel, ředitel mateřské školy ve správním řízení individuální vzdělávání ukončí, § 34b ods. 7 školského zákona a dítě bude (dle volné kapacity) navštěvovat mateřskou školu, do které bylo přijato

2) Novela školského zákona o povinném vzdělávání ukládá zákonným zástupcům nové povinnosti:

- povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech
- povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na dobu školních prázdnin, ale možnost účasti vzdělávání tím není dotčena

Způsoby omlouvání a uvolňování pro povinnou předškolní docházku

Omlouvání pro stravování se řídí pravidly pro celou mateřskou školu.

Omlouvání docházky pro povinné předškolní vzdělávání:

- zákonný zástupce má povinnost zajistit řádnou docházku svého dítěte do mateřské školy
- o uvolnění na 1-3 dny požádá třídní učitelku, která toto zaznamená do docházky v EDOOKITU
- o uvolnění na více dní (ozdravný pobyt) požádá písemně vedoucí MŠ před stanoveným termínem uvolnění

Vždy je nutné omluvit dítě ze stravy nejpozději ráno do 8.00 hod.

Telefonní čísla jsou uvedena na našich webových stránkách.

Pro povinné předškolní vzdělávání platí účast na vzdělávání nejméně 4 hodiny denně.

6.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Nadané děti

Za nadané dítě je nejčastěji považováno to, které dosahuje mimořádných výkonů v určité oblasti ve srovnání s výkony svých vrstevníků. Pro tyto děti je zapotřebí rozšiřovat učivo do hloubky. Zařazení nadaných dětí do předškolního vzdělávání vyžaduje náročnější přípravu pedagoga. V naší mateřské škole je samozřejmostí, že se snažíme volit takový styl výuky, který umožňuje každému dítěti rozvíjet se podle svých schopností a možností.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotně postižené, zdravotně znevýhodněné a sociálně znevýhodněné)

Každé dítě, i to handicapované potřebuje vyrůstat v láskyplném rodinném prostředí, hrát si s vrstevníky, a to především v běžném prostředí. Pro handicapované dítě je ideální, pokud může chodit do běžné mateřské školy. Nemusí se nám podařit změnit postižení dítěte, nemusí se nám podařit naučit ho všem dovednostem, které nemá osvojeny, ale můžeme zlepšit jeho život. Přítomnost takových dětí ve školním kolektivu má pozitivní vliv na rozvoj morálních vlastností jejich vrstevníků, kteří se snaží pomáhat, být jim prospěšní, vytvářejí si k nim kladné vztahy, jež přetrvávají i v dalším životě. Dlouhodobým kontaktem s postiženými dětmi se zvyšuje sociální citlivost nepostižených vůči postiženým, zlepšují se mezilidské vztahy, učí se komunikaci s postiženými a zvykají si na jejich přítomnost ve společnosti. Pro tyto děti se, na základě doporučení PPP nebo SPC, vypracuje individuální plán. Využíváme také asistenty pedagoga. Zároveň úzce spolupracujeme s rodinou a s SPC.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk,

uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování Českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí Českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí Českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v Českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí Českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí Českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

7. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni školy a třídy. Provádí je zástupkyně ředitele pro MŠ, popř. její zástupce, pedagogický sbor i jednotlivý pedagog (pravidelně na poradách pedagogických pracovníků). Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše vzdělávací cíle. Sledujeme a zaznamenáváme individuální rozvoj dětí, jejich individuální pokroky v učení. Vyhodnocujeme vývoj dětí, pozorujeme metody pedagogické diagnostiky.

Hodnocení

Hodnocení většího, či menšího tematického celku provádíme po skončení nebo v jeho průběhu, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn, jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti. Týdenní hodnocení zaznamenáváme do elektronické třídní knihy jednotlivých tříd.

Hodnocení směrem k dětem provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky dětí, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam pro počáteční sebehodnocení dítěte. S dítětem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Hodnotíme aktivitu, zájem dětí, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi dětmi, své pedagogické působení, důvody nezdaru a jiné činnosti.

Záznam rozvoje rozumových schopností a dovedností

Učitelky zpracovávají své poznámky a postřehy o dětech. Vyhodnocujeme svá pozorování, zaznamenáváme a popisujeme posun dětí v oblasti pohybové, hrubé a jemné motoriky,

sociálních vztahů a her, poznatků, myšlenkových operací, komunikace a jazykového projevu, prostorových a početních představ, hudebních a výtvarných projevů, grafomotoriky, projevů chování atd.

U předškolních dětí porovnáváme posun v kresbě, schopnost spolupráce, chuti k získávání nových poznatků, sebevědomí a aktivit, posun v představách, jazykovém citu, fantazii a v dalších významných operacích potřebných ke vzdělávání.

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se provádí záznamy do IVP. Je nutná častější konzultace s rodiči dítěte. U dětí s odloženou školní docházkou je nutná užší spolupráce s rodiči.

Kritéria evaluace

Soulad ŠVP a RVP PV

Materiální, technické, hygienické a další podmínky

Pedagogický styl a klima školy

Práce pedagogů

Spolupráce s rodinami dětí

Formální vzdělávací nabídka

Naplnění individuálních vzdělávacích potřeb dětí

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro děti, což je podkladem pro další práci.

8. Spolupráce s jinými partnery

Základní škola

Naším hlavním cílem je vytvoření plynulého, přirozeného a nestresujícího přechodu do základní školy. Společně s rodiči i základní školou se snažíme připravit děti na vstup do základní školy a na práci v ní. Zajímáme se o pedagogickou práci základní školy, způsob výuky i hodnocení žáků.

1. účast zástupkyně ředitele pro MŠ na poradách v ZŠ (vedoucí úseků, pedagogických i provozních poradách, metodických sdruženích, ŠPP), následné předávání informací
2. poznáváme prostředí základní školy – návštěva ZŠ (školní družiny, počítačové třídy, tělocvičny,...). Předškolní děti navštíví 1. třídu ZŠ. Prohlédnou si třídu, vyzkouší si sezení v lavicích, zapojí se do činností třídy – výuky.
3. spolupracujeme s učitelkami prvního stupně ZŠ – společná příprava budoucích školáků na zápis do 1. třídy, účast učitelek MŠ při zápisu
4. účastníme se programů pořádaných pro děti – divadla, návštěva kina,...
5. pořádáme společné akce – oslava masopustu, letová ukázka dravců, vynášení Moreny, sportování,...
6. účastníme se koncertů v místním kině
7. konzultujeme se školou návrhy rodičů na odklad školní docházky, či předčasný nástup dítěte do ZŠ

Logopedická poradna

Cílem logopedické péče je rozvoj obsahové stránky řeči, která je základem myšlení, a tedy i důležitou podmínkou k rozvoji osobnosti a ke vzdělávání.

1. konzultujeme vadnou výslovnost s rodiči a následně s klinickým logopedem (spolupráce s SPC Velké Meziříčí)
2. pomáháme při odstraňování vad ve výslovnosti za úzké spolupráce s rodiči
3. dbáme na profesionální přístup učitelky, její pedagogický takt při nežádoucí pozornosti dětí při nástupu dítěte se zjevnou vadou

Pedagogicko-psychologická poradna

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou spočívá v pomoci řešit výukové i výchovné problémy dětí.

1. zajišťuje orientační vyšetření dětí
2. zaměřuje se na oblast školní zralosti a připravenost předškolních dětí před vstupem do základní školy
3. spolupráce při vypracování individuálních plánů pro integrované děti

Pedagogicko-psychologická poradna zajišťuje odbornou pomoc nejen dětem a rodičům naší mateřské školy, ale i metodickou pomoc pedagogickým pracovnícům.

Městský úřad Ždírec nad Doubravou

Mateřská škola spolupracuje s městským úřadem podle platných právních norem i v ostatních vztazích – provozní doba, prázdninový provoz apod. Spolupráce je úzká a na dobré úrovni.

Spolupráce s jinými partnery

1. SPC, PPP
2. s Domem s pečovatelskou službou
3. s ASPV
4. s okolními MŠ
5. s místní knihovnou
6. s hasiči
7. s městskou policií
8. s outdoorovou organizací Ski Fanatic (lyžařské kurzy, sportovky)
9. s plaveckou školou Městská sportoviště Hlinsko v Čechách
10. s HC Chotěboř (lekce ledního bruslení)
11. s DDM Junior Chotěboř (taneční kroužek)
12. se ZŠ + ŠD

Spolupráce s rodiči a ostatními zainteresovanými partnery napomáhá ke zkvalitňování výchovně vzdělávací práce, k dobrému chodu mateřské školy a rozšiřuje povědomí veřejnosti o práci naší mateřské školy.

Aktualizace: 23.8. 2023

Zuzana Bažoutová - zástupkyně ředitele pro MŠ